ศึกษาภาพสะท้อนการคลุมถุงชน สถานภาพและบทบาทสตรีในนิทานพื้นบ้านจีน เรื่อง“ม่านประเพณี” (梁祝) ฉบับเดโช บุญชูช่วย

A study of the reflection of the arranged marriage, status and role of women through Chinese folklore “The Butterfly Lovers” (梁祝) in the Translated Version of Decho Boonchuchuay

กรวิภา โพธิไหม[1] และ สราวุฒิ เขียวพฤกษ์[2]
Kornwipa PHOTHIMAJ and Sarawoot KHAWPERK
E-mail: aj.pop_bc.pnru@hotmail.com

(Received: April 5, 2020; Revised July 13, 2020; Accepted October 22, 2020)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนการคลุมถุงชน สถานภาพและบทบาทของสตรีผ่านนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ฉบับเดโช บุญชูช่วย โดยศึกษาภาพสะท้อนของการแต่งงานแบบคลุมถุงชน และ บทบาทของสตรีด้านการศึกษา ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ภาพสะท้อนการคลุมถุงชนที่ได้ศึกษาผ่านตัวละครผู้เป็นบิดา ซึ่งยังคงมีความคิดที่ยังเป็นการบังคับแต่งงานแบบคลุมถุงชน โดยที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่เคยพบกันหรือรู้จักกันมาก่อน บิดาของจู้อิงไถยังคงมีความคิดและวัฒนธรรมแบบปิตาธิปไตยคือการที่ผู้ชายเป็นใหญ่ที่สุดในบ้าน และมีสิทธิ์ในการตัดสินใจทุกอย่าง ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันและเกิดความเอารัดเอาเปรียบเหมือนดังแนวคิดสตรีนิยมแบบรุนแรงที่กล่าวไว้ เรื่อง ม่านประเพณี สะท้อนให้เห็นความเหลื่อมล้ำ หรือความไม่เท่าเทียมกันที่สะท้อนผ่านตัวละครผู้เป็นบุตรสาว คือ จู้อิงไถที่อยากจะเล่าเรียน แต่ด้วยความที่ยุคสมัยนั้นผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ในการเล่าเรียนเพราะถือว่าเป็นเรื่องไร้สาระที่ผู้หญิงอยากจะศึกษาเล่าเรียน ผู้หญิงจะมีสิทธิ์แค่เชื่อฟังคำสอนของพ่อและแม่ เพื่อรอวันที่จะออกไปแต่งงานมีครอบครัว ตามที่พ่อและแม่จัดหาให้ งานวิจัยเรื่องนี้นอกจากจะสะท้อนให้เห็นถึงการไร้อิสรภาพในการเลือกคู่ครองด้วยตนเองแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของสตรีที่ถูกตีกรอบโดยสังคมอีกด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแต่งงานโดยการถูกจับให้คลุมถุงชนนั้น ถึงแม้จะเป็นการแต่งงานที่จะต้องทำตามหน้าที่เพื่อตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ แต่ถึงอย่างไรก็ถือว่าเป็นการแต่งงานที่ไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นการเลือกคู่ครองเองหรือที่เคยพบเจอกันก่อนนั้นจึงถือเป็นสิ่งที่ดีและเหมาะสมที่สุด

คำสำคัญ: การคลุมถุงชน การแต่งงาน การเลือกคู่ครอง สตรีนิยมแบบรุนแรง ปิตาธิปไตย

---

[1] นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
Student of Business Chinese major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

[2] อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
Lecturer of Business Chinese major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

Abstract

This research aimed to study the reflection of the arranged marriage, status and role of women through Chinese folklore “The Butterfly Lovers” (梁祝) in the translated version of Decho Boonchuchuay.

The findings were found that the reflection of the arranged marriage through the character of Zhu Yingtai’s father who arrange the marriage with the lovers who don’t know each other. Zhu Yingtai’s father still had pure conservative thinking and culture in which men hold the power in the family and had the right to make decisions in everything, leading to unfair relationships according to Radical Feminism. The patriarchy reflected in “The Butterfly lovers” showed gender inequality through the character of Zhu Yingtai, the daughter who was willing to study. At that time, unfortunately, the women had no right to study which was unnecessary affair the women are only entitled to obey their parents, This research reflected not only the lack of freedom in choosing one’s own spouse, but also the role of women which was determined by society. The study showed that even the arrange marriage that had to be performed as a duty of daughters to express their gratitude towards their parents, it was not appropriate. The women should select their own spouse and know each other before.

Keywords: arrange marriage, marriage, selection of spouse, radical feminism, patriarchy.

บทนำ

วรรณกรรมเรื่อง ม่านประเพณี เป็นวรรณกรรมจีนที่ได้สืบทอดเรื่องราวลัทธิคลุมถุงชนและนำเสนอเรื่องราวของสิทธิสตรีที่ได้ถูกตีกรอบโดยสังคมที่ชายเป็นใหญ่ ทำให้สตรีไม่สามารถมีสิทธิ์มีเสียงในการตัดสินใจด้วยตนเองได้ หรือแม้แต่จะเล่าเรียนได้เหมือนอย่างผู้ชาย ในวรรณกรรมเรื่องนี้จึงได้สะท้อนภาพให้เห็นถึงมุมมองทัศนคติและความรู้สึกที่ถ่ายทอดออกมาผ่านตัวละครผู้เป็นบิดาและบุตรสาวมากยิ่งขึ้น และยังสอดแทรกความรู้ในเรื่องลัทธิคลุมถุงชนไว้มากมาย ทำให้วรรณกรรมเรื่องนี้เป็นที่เล่าขานสืบต่อกันมาเรื่อย ๆ อีกทั้งยังนำเสนอเรื่องราวความรักของคู่ชายหญิงในยุคสมัยก่อนได้เป็นอย่างดี

การคลุมถุงชนเป็นประเพณีการแต่งงานที่พ่อแม่จัดแจงให้หนุ่มสาวหรือลูกหลานของตนใช้ชีวิตคู่ร่วมกันกับผู้ที่บุพการีเลือกให้ โดยที่หนุ่มสาวอาจจะยังไม่เคยรู้จักกันหรือรักใคร่ชอบพอกันมาก่อน ในช่วงสมัยราชวงศ์ชิงซึ่งยังเป็นยุคศักดินาที่สืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์โจวตะวันออก ครอบครัว และวงศ์ตระกูล ถือว่าเป็นศูนย์กลางของชีวิตและมีสิทธิพิเศษในการตัดสินใจทุกอย่าง ดั้งนั้นการแต่งงานในยุคนั้นจึงเป็นการแต่งงานแบบคลุมถุงชน โดยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ หวังทรัพย์สินเงินทอง ลาภยศ ผลประโยชน์ หรือเพียงเพื่อผลิตทายาทไว้สืบสกุล และการที่ลูกยอมจำนนต่อการแต่งงานกับคนที่ตนเองไม่ได้รักถือว่าเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบุพการีและบรรพบุรุษเท่านั้น พ่อแม่เป็นผู้ที่มีสิทธิ์ขาดในการจัดงานแต่งให้แก่ลูก เหมือนดังคำกล่าวที่เป็นที่นิยมในสมัยนั้นว่า “父母之命，媒妁之言” ที่มีความหมายว่า การที่จะต้องแต่งงานตามคำสั่งของพ่อแม่ ดั้งนั้นในการแต่งงานของยุคนั้นเปรียบเสมือนแต่งเพียงเพราะเป็น “หน้าที่” ที่จำเป็นต้องทำมากกว่าการแต่งงานที่เกิดขึ้นจากความรักใคร่ชอบพอกัน (ดวงพร รื่นเรืองฤทธิ์ และHuang Guomei, 2561 : 88)

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ม่านประเพณี” เป็นนิทานพื้นบ้านที่สะท้อนให้เห็นการคลุมถุงชน สถานภาพและบทบาทสตรีในยุคนั้น ผู้หญิงไม่สามารถเรียนหนังสืออย่างผู้ชายทั่วไปได้ อีกทั้งยังโดนกีดกันอิสรภาพในการเลือกคู่ครองเอง โดยไม่ได้แต่งงานกับคนที่ตนเองรัก นอกจากประเด็นเรื่องความรักที่ถูกแยกจากกันเพราะประเพณีการคลุมถุงชนแล้ว ยังมีประเด็นการดิ้นรนหญิงสาวซึ่งถูกตีกรอบทางสังคมโดยจำกัดให้ “อยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน” เท่านั้น (นพรัตน์ วงศ์กลธูต, 2531 : 1-2)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาพสะท้อนการคลุมถุงชนในนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “梁祝” หรือ “ม่านประเพณี” ฉบับเดโช บุญชูช่วย โดยจะมุ่งศึกษาการคลุมถุงชนที่สะท้อนให้เห็นถึง ปิตาธิปไตย แนวคิดเรื่องผู้ชายเป็นใหญ่ สถานภาพและบทบาทของสตรี ผ่านนิทานเรื่องนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนของการคลุมถุงชนจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ฉบับเดโช บุญชูช่วย

2. เพื่อศึกษาสถานภาพ และบทบาทของสตรีผ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ฉบับเดโช บุญชูช่วย

3. เพื่อศึกษาแนวคิดปิตาธิปไตยในนิทานพื้นบ้านเรื่องนี้

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีสมมติฐานว่า สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงจีนที่มีต่อครอบครัวในอดีตทั้งเรื่องการแต่งงานหรือการศึกษา ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจีนเรื่อง “梁祝” หรือ “ม่านประเพณี” นั้น ผู้หญิงจีนในอดีตน่าจะถูกกำหนดให้มีการยอมรับและยอมจำนนต่ออำนาจของผู้ชาย ซึ่งเป็นสถานภาพที่ทำให้ฝ่ายผู้หญิงแสดงความสามารถและความคิดของตนเองค่อนข้างมีขีดจำกัด รวมไปถึงการแต่งงานที่ปราศจากอิสรภาพในการเลือกคู่ครองได้เองหรือแม้แต่ด้านการศึกษาของผู้หญิงจีนก็น่าจะเป็นไปไม่ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงภาพสะท้อนของการคลุมถุงชนที่ปรากฏในเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝)

2. ทำให้ทราบถึงแนวคิดปิตาธิปไตย สถานภาพ และบทบาทของสตรีในเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝)

3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจอยากจะศึกษานิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ นิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง ม่านประเพณี (梁祝) ฉบับแปลไทย เดโช บุญชูช่วย พิมพ์ครั้งแรกที่โรงพิมพ์เจริญธรรม เมื่อ พ.ศ. 2508

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีสตรีนิยมแบบรุนแรง (Radical feminism)

ทฤษฎีปิตาธิปไตย (Patriarchy)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาภาพสะท้อนของการคลุมถุงชนในนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ฉบับแปล เดโช บุญชูช่วย ด้วยปิตาธิปไตยและทฤษฎีสตรีนิยมแบบรุนแรง โดยผู้วิจัยจะศึกษาอำนาจของผู้ชายการแต่งงานแบบคลุมถุงชน สถานภาพและบทบาทของสตรีในด้านที่ถูกลิดรอนอำนาจโดยผู้ชาย งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเอกสารเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยตามหัวข้อดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคลุมถุงชน และบทบาทของสตรี รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสตรีนิยมแบบรุนแรง และปิตาธิปไตย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งห้องสมุดต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์เนื้อหาด้วยแนวคิดหรือทฤษฎีดังกล่าวในเชิงพรรณนา โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสาร หนังสือ บทความ และวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะนำมาวิเคราะห์ในเนื้อหา เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและนำเสนอผลการศึกษาเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

ส่วนที่1 ผลการศึกษาภาพสะท้อนการคลุมถุงชน

จากการศึกษาภาพสะท้อนของการคลุมถุงชน จากเอกสาร บทความ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สถานภาพและบทบาทของสตรี ผ่านนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง ม่านประเพณี (梁祝) โดยที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้างต้น และในการวิเคราะห์การคลุมถุงชนผู้วิจัยได้หยิบยกบทสนทนาจากนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง ม่านประเพณี (梁祝) ฉบับแปลเดโช บุญชูช่วย มาใช้ในการบรรยายลักษณะคำพูดที่สะท้อนให้เห็นถึงการคลุมถุงชน ให้เข้าใจดียิ่งขึ้น ดังนี้

การแต่งงานแบบคลุมถุงชน

การแต่งงานแบบคลุมถุงชน เป็นรูปแบบการแต่งงานที่ไม่ได้เกิดจากความรักของหนุ่มสาวและไม่สามารถเลือกคู่ได้เอง แต่เป็นเรื่องที่คู่บ่าวสาวต้องแต่งงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญแก่ครอบครัว อีกทั้งยังเป็นหน้าที่ที่ผู้เป็นบุตรจะต้องยอมรับในคำสั่งของบิดา เพราะถือว่าคำสั่งจากผู้เป็นใหญ่ในบ้านจะคัดค้านไม่ได้ (ไพศาล สิทธิลิขิต, 2543 : 16-17) ผู้วิจัยจึงได้นำบทสนทนาในการตัดสินใจของบิดาจู้อิงไถมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

บิดาของจู้อิงไถ “เอ่อ แม่ชุย ต้องมีธุระอะไรสักอย่าง วันนี้จึงได้มาถึงที่นี่ว่ามาซิ มีธุระอะไร”

แม่สื่อกล่าว “โปรดฟังฉันนะท่านจู ฉันจะเล่าให้ท่านฟังว่า ทำไมฉันจึงมาที่นี่ ท่านข้าหลวงหม่า เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งรวยทั้งมีอำนาจ ลูกชายของท่านก็ปรีชาสามารถทั้งรูปร่างงาม ทั้งมีปัญญา ท่านให้มาที่นี่เพื่อเป็นแม่สื่อ ฉันคิดว่าท่านคงจะดีใจ”

บิดาของจู้อิงไถ “นี่หมายความว่า ท่านข้าหลวงหม่า....”

แม่สื่อ “เจ้าค่ะ ลูกชายของท่านหม่า”

มารดาของจู้อิงไถคิดในใจ เมื่อเรื่องมาถึงขั้นนี้แล้ว ฉันจะเงียบไว้ไม่ได้แน่ “ลูกสาวเราจากบ้านไปเรียนที่ ณิซาน พบชายคนหนึ่ง ชื่อ เหลียงซานเปอ แม้พ่อแม่เขาจะยากจน แต่รูปร่างเขาก็ดีและมีพรสวรรค์ ลูกสาวของท่านต้องการแต่งงานกับเขา ยังขาดอยู่แต่ผู้ที่มาสู่ขอเท่านั้น”

บิดาของจู้อิงไถกล่าวด้วยความโทสะ “ลูกระยำทำไมจึงคิดเช่นนั้น เรื่องนี้จะทำให้เราเสียชื่อเสียง ถ้าลูกเลือกหาสามีเสียเอง จะนำความอับอายมาให้

บรรพบุรุษ ทำไมจึงไม่บอกฉันเสียแต่แรก แม่ช่างเลี้ยงลูก มีแต่จะทำให้ขายหน้า”

มารดาของจู้อิงไถกล่าวต่อว่า “ฉันไม่กล้าเล่าให้ท่านฟัง จึงได้ปิดบังเอาไว้ก่อน เมื่อลูกสาวเราไปรักใคร่กับเขาไฉนเราจึงไม่ตามใจลูก แม้ซานเปอจะยากจนแต่ก็ได้ศึกษาเล่าเรียนมามาก แม่สื่อทุกคนพูดเชื่อไม่ได้ ถ้าลูกเราไม่ยอมแต่งงานกับลูกชายท่านหม่า เราจะอยู่ในฐานะลำบาก”

บิดาของจู้อิงไถ “หัวใจฉันเป็นไฟด้วยแรงโทสะ ต้องแยกเขี้ยวยิงฟัน กระทืบเท้ากันอีกอีลูกบ้า กล้าคิดหาผัวเอง คุณหม่าเป็นถึงลูกชายท่านข้าหลวง แต่อ้ายเหลียงซานเปอเป็นยาจกอวดรู้ การแต่งงานต้องตามใจฉัน ใครอย่ามาคัดค้าน”

มารดาของจู้อิงไถพูดด้วยความกะวนกระวาย “นี่ คุณ”

บิดาของจู้อิงไถ “อะไรกัน ปัญหาต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของฉัน อย่ายุ่ง”

แม่สื่อเดินตามหลังคนใช้เข้ามาแล้วกล่าวว่า “ตกลงหรือ เจ้าค่ะ”

บิดาของจู้อิงไถตอบกลับ “รีบกลับไปบอกท่านข้าหลวงหม่าว่า รู้สึกเป็นเกียรติที่จะได้เป็นทองแผ่นเดียวกับครอบครัวของท่าน ขอให้ท่านเลือกดูวันดีแล้วรีบส่งของหมั้นมา” (ม่านประเพณี (梁祝) : 71)

จากบทสนทนาข้างต้น แม่สื่อมาขอจู้อิงไถให้ลูกชายข้าหลวงหม่าโดยพูดว่าทางตระกูลข้าหลวงหม่ามีฐานะดีเพียงใดแต่แท้จริงจู้อิงไถมีคนรักอยู่แล้ว แต่เมื่อมารดาของจู้อิงไถบอกความจริงกับบิดาของจู้อิงไถว่าจู้อิงไถนั้นได้มีคนรักอยู่แล้วผู้เป็นบิดาถึงกับบันดาลโทสะขึ้นมาเมื่อทราบว่าลูกสาวตนเองไปรักกับคนที่ตนเองไม่ได้เลือกให้อีกทั้งยังไม่มีเกียรติยศหรือฐานะมากพอที่จะแต่งงานกับลูกสาวของตน สุดท้ายบิดาของจู้อิงไถก็ตอบตกลงรับหมั้นของตระกูลหม่าทันทีและยังเร่งให้ข้าหลวงหม่าดูวันดีและส่งของหมั้นมา จะเห็นได้ว่า ผู้เป็นบุตรสาวไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจในการเลือกคู่ครองเองถึงแม้ว่าจะมีคนรักอยู่แล้วก็ตามเมื่อบิดาทราบว่าจู้อิงไถมีคนรักแต่คนรักของนางมีฐานะไม่ดี ผู้เป็นบิดาจึงได้ตัดสินใจเช่นนี้

ตัวอย่างที่ 2

คนรับใช้ “คุณอิงไถ”

จู้อิงไถกล่าว “ทำไม วันนี้ดูเธอเศร้าโศกเหลือเกิน”

คนรับใช้ “นายท่านได้ตกลงยกคุณให้กับชายในตระกูลหม่าไปแล้ว”

จู้อิงไถ “เธอหมายถึงตระกูลเหลียงใช่มั้ย”

คนรับใช้ “ไม่ใช่ หม่า ท่านได้ยกคุณให้กับ คุณชายหม่า ลูกชายท่านข้าหลวงหม่า”

จู้อิงไถตกใจ “โธ่ พ่อและแม่ได้สร้างบาปให้แก่ฉัน ทำไมท่านจึงหมั้นฉันกับชายอื่น เมื่อฉันกลับบ้าน ฉันได้บอกอะไรไว้กับแม่ ฉันบอกแม่ว่า เหลียงซานเปอมีทั้งปัญญาและความรู้ ฉันรอคอยให้เขามาสู่ขอ เขาอายุสิบเก้า ฉันอายุ

สิบแปด เราจะเป็นคู่สมรสในอุดมคติคู่หนึ่ง โธ่ พ่อได้ทำกับลูกอย่างทารุณ”
จู้อิงไถโกรธและเป็นทุกข์ “พ่อหวังแต่ทรัพย์สมบัติและอำนาจอิทธิพล พ่อกำลังเล่นการพนันด้วยชีวิตของลูก พ่อถือว่าฉันเป็นดอกไม้ที่ย้ายที่ปลูกได้ เหตุผลทั้งหลายของท่านก็คือ สิทธิ์ของพ่อและแม่ แต่แท้คือโซ่ตรวนและเครื่องพันธนาการ ช่างไม่นำพาความปารถนาดีของลูก ท่านจึงคิดให้แต่งงานกับลูกชายข้าหลวง”
คนรับใช้ “ตระกูลหม่า เป็นครอบครัวที่น่าชังนะคุณ”
จู้อิงไถ “พูดถึงคนพวกนี้ฉันแค้นนัก เขาส่งคนมาสู่ขอฉันได้อย่างไรกัน ข้าหลวงหม่า อย่าผยองในอำนาจของท่านเหมือนต้นพลัมในฤดูหนาว ไม่เคยเกรงกลัวลมและหิมะ หงส์หรือจะคู่กับกา ไม่มีประโยชน์อันใดที่จะคิดถึงการแต่งงานครั้งนี้ นอกจากจะทำให้พระอาทิตย์ขึ้นทิศตะวันตกหรือทำให้ต้นสนทะเลมีดอก” (ม่านประเพณี (梁祝) : 77-79)

จากบทสนทนาข้างต้น จู้อิงไถกล่าวถึงพ่อแม่ของตนที่ได้ตอบรับหมั้นลูกชายตระกูลหม่าไปทั้ง ๆ ที่รู้แล้วว่าตนเองมีคนรักและรอคอยให้เขามาสู่ขออยู่ แต่บิดาของจู้อิงไถ่ก็ยังยืนยันที่จะให้แต่งงานกับลูกชายตระกูลหม่า เพียงแค่หวังทรัพย์สมบัติและอำนาจ อีกทั้งยังเป็นการตอบตกลงโดยที่ไม่รู้ว่าลูกของตนนั้นจะเห็นด้วยหรือไม่ ซึ่งจะเห็นได้ถึงสิทธิ์ของพ่อและแม่ แต่หารู้ไม่ว่าการที่ตัดสินใจเลือกคู่ครองให้ลูกกับคนที่ลูกไม่ได้รักนั้นมันคือโซ่ตรวนที่พันธนาการลูกของตนเอาไว้ นางรู้สึกว่าตนเองนั้นคือดอกไม้ที่บิดาจะยกให้ใครก็ได้ตามที่บิดาพอใจ จะเห็นได้ว่านางเกลียดข้าหลวงหม่าที่ได้นำแม่สื่อมาสู่ขอนางและนางก็ยังยืนยันที่จะไม่แต่งงานกับตระกูลหม่า

ตัวอย่างที่ 3

เหลียงซานเปอ “ว่าวที่เชือกขาด ลอยลมหายไปดังแจกันเงินตกหายไปในบ่อน้ำ การคิดถึงวิวาห์คือความฝันอันว่างเปล่า เหมือนจะหาเกล็ดหิมะในกระทะที่น้ำมันกำลังพลุ่ง อิงไถเธอจะมีอะไรเป็นความหวังสำหรับฉันอีกเล่า”
จู้อิงไถส่ายหน้า “เราจะไม่มีโอกาสได้แต่งงานกัน”
เหลียงซานเปอ “ฉันต้องกลับบ้าน เมื่อเราแต่งงานกันไม่ได้ แต่ฉันไม่อาจตัดความอาลัยในการต้องจากกันครั้งนี้ แม้ตัวจะตาย ฉันขอรักษาความเสน่หาต่อเธอในดวงใจ กลับไปเถิด ฉันต้องลาจากเธอที่นี่แล้ว”
จู้อิงไถ “อีกสักครู่เถิด ฉันไม่มีอะไรจะให้เธอเป็นของขวัญ นี่ผ้าเช็ดหน้าแพร ฉันให้เธอเอาไปบ้านด้วย เมื่อเธอได้เห็นผ้าเช็ดหน้านี้ ก็เหมือนเธอได้เห็นฉัน”

เหลียงซานเปอรับผ้าเช็ดหน้า “ฉันหวั่นใจว่าเราจะไม่ได้พบกันอีก” คนรับใช้เห็นเหลียงซานเปอเศร้าใจมากจึงดึงเสื้อของอิงไถ หล่อนก็เข้าใจ และพูดว่า “ดูโน่นสิพี่” เหลียงซานเปอถามกลับ “ดูอะไร”

จู้อิงไถ “ดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าไปแล้ว ดวงจันทร์ขึ้นมาทางบูรพาทิศ นกกระสาบินกลับรังเป็นคู่ ๆ ฉันอยากอยู่กับเธอนาน ๆ แต่พ่อของฉันจะกลับบ้านในไม่ช้า เราจะไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือริมหน้าต่างเดียวกัน ทั้งนี้เพราะความผิดของบิดาของฉันเพราะความมดเท็จของแม่สื่อ มากล่าวคำอำลาต่อกันเถิด เราต้องอยู่ไกลกันคนละฟากฟ้าแต่จันทร์ดวงเดียวก็ส่องแสงให้แก่เราทั้งสองเมื่อเรามองเห็นจันทร์เจ้า ดวงตาของเราจะปริ่มไปด้วยน้ำตา”

เหลียงซานเปอมองดูผ้าเช็ดหน้า “ของขวัญของเธอทำให้ฉันเศร้าใจเหมือนอานม้าอาลัยตัวม้า ฉันตรอมใจเพราะความหว้าเหว่”

จู้อิงไถ “ชาตินี้เราไม่มีวันได้แต่งงานกัน ขอให้เรามาร่วมให้สัตย์ปฏิญาณกันเพื่อชาติหน้า”

เหลียงซานเปอ “ไม่มีเครื่องพันธนาการอันใดจะจองจำเราได้”

จู้อิงไถ “ในที่สุดเราต้องพรากจากกัน ฉันขอสัญญาว่า จะซื่อสัตย์ต่อเธอตลอดไป”(ม่านประเพณี (梁祝) : 93-95)

จากบทสนทนาข้างต้น ที่เหลียงซานเปอและจู้อิงไถพรรณนาถึงการแต่งงานที่ไม่มีแม้แต่ความหวัง ความผิดหวังของทั้งคู่ที่ตั้งใจว่าจะแต่งงานกันแต่กลับต้องโดนกีดกันโดยบิดาของจู้อิงไถและคำหลอกลวงของแม่สื่อ ทำให้เห็นถึงการโหยหาที่อยากจะแต่งงานกับคนที่รักระหว่างจู้อิงไถและเหลียงซานเปอ การที่บิดาของจู้อิงไถได้ตัดสินใจยกนางให้ตระกูลหม่าไปทำให้ทั้งสองต้องพรากจากกันด้วยความเศร้าโศกเสียใจโดยการที่ฝ่ายหญิงจะต้องแต่งงานกับคนที่พ่อของตนเลือกให้โดยไม่มีข้อขัดแย้งอันใดทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าการที่ทั้งคู่ได้ไม่แต่งงานกันนั้นยิ่งทำให้เห็นชัดเจนว่า เป็นการกีดกันอิสรภาพในการเลือกคู่เองโดยบิดาของจู้อิงไถ ถึงแม้ว่าชายหญิงทั้งสองจะรักกันมากแค่ไหนแต่สุดท้ายจู้อิงไถก็ต้องยอมจำนนให้กับการคลุมถุงชนที่บิดาจัดการให้เสร็จสรรพ

ตัวอย่างที่ 4

บิดาของจู้อิงไถ “นี่ รีบไปแต่งตัวเข้าเถอะ” แต่อิงไถทำเป็นไม่สนใจ “เอ ฉันบอกให้แกไปแต่งตัว ทำไมแกแกล้งทำเป็นไม่ได้ยินยืนเฉยอยู่ได้ คนในตระกูลหม่าไม่ดีพอสำหรับแกรึ” บิดาของจู้อิงไถ่พูดต่ออีกว่า “ใครหนอช่างเป็นคนอบรมสั่งสอนลูกระยำ เจ้าลืมแล้วหรือซึ่งศรัทธาสามประการ กับ กลับยาณคุณสี่อย่าง เจ้าไปเรียนและอบรมศีลธรรมมาจากณิซานไม่ได้ผลอะไรเลย ช่างไม่รู้เสียเลยว่า กุลสตรีต้องวางตัวอย่างไร

พ่อสั่งให้เจ้าแต่งตัว แต่เจ้าก็ไม่ขยับเยื้อนนั่งนิ่งอย่างกับบ้าใบ้หูหนวก วันนี้คือวันวิวาห์ของเจ้า พ่อจะไม่ยอมให้เจ้าดื้อรั้นอีกต่อไป”

มารดาของจู้อิงไถ “อย่าวู่วามไปเลยท่าน ค่อย ๆ พูดกันดีกว่า แล้วเรื่องร้ายจะกลายเป็นดี ลูกก็เหมือนกัน ควรจะมีเหตุผลบ้าง ในเมื่อวันนี้เป็นวันวิวาห์ของลูกแล้ว และท่านข้าหลวงหม่าก็เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เมื่อสิ่งต่าง ๆ ได้ล่วงเลยมาถึงขั้นนี้แล้วลูกก็ควรยินยอมตาม เช็ดน้ำตาและลบรอยร้าวในดวงใจเจ้าเสียเถิด รีบไปแต่งตัวด้วยชุดเจ้าสาว”

จู้อิงไถ “ไม่มีประโยชน์อันใดหรอกแม่ ที่ลูกจะต้องเช็ดน้ำตา พ่อก็อย่าดุนักเลย เหลียงซานเปอรักลูกสุดหัวใจ เราคล้ายพี่น้องร่วมอุทรกัน ด้วยเหตุนี้ลูกจึงสัญญาจะแต่งงานกับเขา ไม่คิดว่าต่อมา พ่อจะปฏิเสธ บัดนี้ซานเปอได้สิ้นลมหายใจเสียแล้ว เพราะพ่อของลูก เป็นผู้ส่งเขาไปสู่ความตาย”นางพูดต่ออีกว่า “แม้พ่อจะทำหน้าทมึงทึงและตึงตัง แต่ลูกจะไม่ยอมไปบ้านพวกตระกูลหม่า”

บิดาจู้อิงไถ “ไหน ๆ เหลียงซานเปอก็ได้ตายไปแล้วว ลูกก็ควรจะได้สมรสกับพวกตระกูลหม่า”

จู้อิงไถคิดในใจ พ่อฉันคือทรราชย์ จึงได้ใช้อำนาจกดขี่ลูกสาวเช่นนี้ สมองของพ่อต้องว้าวุ่นด้วยไฟโทสะ แต่จิตใจของลูกยังแน่วแน่มั่นคง ฉันต้องลวงพ่อด้วยอุบาย ต้องยอมให้ฉันไปไหว้ศพเหลียงซานเปอ (ม่านประเพณี (梁祝) :111-112)

จากบทสนทนาข้างต้น บิดาของจู้อิงไถบังคับให้บุตรสาวของตนไปแต่งตัวเพื่อจะเข้าพิธีแต่งงาน เพราะเกี้ยวจะมารับจู้อิงไถไปยังบ้านของตระกูลหม่า แต่จู้อิงไถกลับทำเป็นไม่สนใจคำพูดของบิดาและยังดื้อรั้นที่จะไม่สวมชุดเจ้าสาว โดยตอนแรกแม่เข้าข้างลูกเพราะลูกมีคนรักอยู่แล้ว แต่ด้วยความที่สามีของนางได้ตัดสินใจแบบนั้นแล้วจึงทำให้นางต้องยอมจำนนต่อการตัดสินใจของสามี นอกจากนี้ในบทสนทนาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้เป็นบิดาได้ใช้คำพูดรุนแรงบังคับจิตใจบุตรสาวตนเองเป็นเพราะว่าลูกนั้นไม่ยอมแต่งงานกับคนที่ตนเลือกให้ซึ่งมีฐานะที่เหมาะสม ทำให้จู้อิงไถรู้สึกถึงความโหดร้ายของบิดาที่ใช้อำนาจในการกดขี่บุตรสาวได้ลงคอ สุดท้ายจู้อิงไถก็ยอมจำนนต่อการตัดสินใจของบิดา

ตัวอย่างที่ 5

จู้อิงไถ “เมฆฝนกำลังจับกลุ่ม เรารีบไปกันเถอะ อย่าชักช้าบัดนี้ เกี้ยวได้มาถึงสุสานแล้ว” เธอยิ้มแย้มแจ่มใสขึ้น “ฉันไม่หวั่นไหวต่อสายฝน ซานเปอ ซานเปอ น้ำตาของฉันกำลังหลั่งลงสู่หลุมศพของเธอ ฉันชังบิดาผู้ปฏิบัติต่อเราด้วยความโหดร้าย ยามมีชีวิตเราไม่อาจอยู่ร่วมกันได้ ยามสิ้นลมหายใจเราจะนอนอยู่ในหลุมเคียงคู่กัน” จู้อิงไถซบสะอื้นอยู่กับแผ่นศิลาหน้าศพ พายุกระหน่ำลงมาอย่างแรง ทุกคนนอกจากจู้อิงไถวิ่งหาที่กำบัง แต่ทันใด

นั้นหลุมศพระเบิดออก จู้อิงไถเดินเข้าไปด้วยความสงบ ทำให้แม่สื่อตกใจอ้าปากค้างด้วยความหวาดกลัว หลังจากนั้น มีนกสองตัวบินออกมา บิน บิน เราบินไปด้วยความสุขอย่างมีอิสระ มายินดีกับเราเถิด มาดูดอกไม้บานสะพรั่ง ท่ามกลางแสงแดดจ้า ดูสีม่วงสีแดงของดอกไม้ที่บานอยู่นับพันนับหมื่น ฟังเสียงประจ๋อประแจ๋ของนกน้อยที่ร้องเพลงด้วยความร่าเริงมาตามเราไป ในท้องฟ้าและเหนือมหาสมุทรด้วยอิสรภาพและนิรันดรเหมือนสุริยันและจันทรา เราจะบินขึ้นสูงให้เหมือนหมู่เมฆใน ฑิฆัมพร.... (ม่านประเพณี (梁祝) :117-119)

จากบทสนทนาข้างต้น หลังจากที่จู้อิงไถแต่งชุดเจ้าสาวและนางได้คิดกลอุบายให้บิดาของตนอนุญาตให้นางมาเคารพศพของเหลียงซานเปอ นางออกกลอุบายว่าหากนางจะต้องแต่งงานกับตระกูลหม่าตามที่บิดาของนางต้องการจริง ๆ นางก็จะยอมจำนนแต่โดยดี แต่นางขอแค่พานางมาเคารพศพของคนที่นางรักก่อน บิดานางจึงอนุญาตและให้คนนำเกี้ยวพานางมาที่หลุมศพเหลียงซานเปอคนที่นางรัก หลังจากนั้นนางก็ได้ลงไปหลุมศพเหลียงซานเปอ ถึงแม้ว่าไม่ได้ใช้ชีวิตด้วยกันก็ขอให้ได้ตายเคียงคู่กัน จะเห็นได้ว่าการที่บิดาบังคับบุตรสาวของตนถึงแม้จะไม่ได้บังคับด้วยการลงไม้ลงมือแต่ถึงอย่างนั้นก็เป็นการบังคับทางจิตใจเพียงเพราะต้องการให้บุตรสาวแต่งงานกับคนที่ตนเลือกไว้ให้ ทำให้เกิดโศกนาฏกรรมความรักขึ้น จู้อิงไถได้สะอื้นต่อหน้าหลุมศพของเหลียงซานเปอทำให้เห็นถึงการพลัดพรากจากคนรักด้วยระบบที่พ่อแม่จัดเลือกคู่ให้โดยที่ตนเองไม่ได้รัก การที่จู้อิงไถได้เดินเข้าไปในหลุมศพนั้นก็เพราะเพื่อหลีกหนีการแต่งงานกับคนที่ตนไม่ได้รัก

สรุปได้ว่า การแต่งงานแบบคลุมถุงชนนั้นสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกผ่านตัวละครผู้เป็นบิดาและตัวละครผู้เป็นบุตรสาวที่ยังคงถูกบังคับแต่งงานแบบระบบคลุมถุงชน ตัวละครผู้เป็นบิดานั้นยังมีความคิดที่ว่าตนเป็นชาย และเป็นใหญ่ที่สุด มีสิทธิ์และอำนาจในการตัดสินใจทุกอย่างในบ้านและตัวบุคคลในบ้านไม่เพียงแต่บุตรสาวเท่านั้น รวมไปถึงภรรยาของตนและสาวใช้อีกด้วย ตามแนวคิดปิตาธิปไตย ซึ่งเป็นแนวคิดผู้ชายเป็นใหญ่ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันภายในบ้าน และการใช้อำนาจของผู้เป็นบิดานั้นได้ทำให้เกิดโศกนาฏกรรมความรักขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกของผู้หญิงที่ไม่ยอมจำนนต่อการแต่งงานแบบคลุมถุงชน หรือคนที่ตนไม่ได้รัก โดยจู้อิงไถยอมปลิดชีวิตตนเองเพราะคนที่ตนรัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยมแนวแรดิคัล หรือสตรีนิยมแบบถอนรากถอนโคน (Radical feminism) ซึ่งได้กล่าวถึงความที่ผู้ชายเป็นใหญ่และเอารัดเอาเปรียบผู้หญิง การกดขี่ทางเพศสภาพเป็นพื้นฐานสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความรุนแรงที่กระทำต่อผู้หญิง ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ เนื่องจากตัวอย่างที่กล่าวไปข้างต้น ผู้เป็นบุตรสาวคือจู้อิงไถไม่ได้มีส่วนในการตัดสินใจในการรับหมั้นครั้งนี้เลยแม้แต่น้อย แต่ผู้เป็นบิดาก็ตอบตกลงไปในฐานะที่ตนใหญ่ที่สุดในบ้านและมีอำนาจในการตัดสินใจมากที่สุด ทั้งหมดนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงการไม่มีอิสระในเลือกคู่ครองได้เอง ดังนั้นแนวคิดสตรีนิยมแนวแรดิคัล หรือแบบรุนแรง จึงได้สะท้อนให้เห็นถึงความที่ผู้ชายเป็นใหญ่และได้สะท้อนการแสดงอำนาจบาตรใหญ่ที่ทำให้เห็นถึงการกระทำต่อผู้หญิงทางจิตใจผ่านตัวละครผู้เป็นบิดา จากการบรรยายเนื้อเรื่องของการคลุมถุงชนผ่านนิทานพื้นบ้าน ม่านประเพณี ฉบับเดโช บุญชูช่วย ทำให้เห็นถึงความสำคัญของสำนวนภาษาที่ใช้ซึ่งผู้แปลได้ทำให้เข้าใจมิติของการคลุมถุงชนมากยิ่งขึ้นจากการใช้สำนวนภาษาที่เรียบง่ายและงดงาม อีกทั้งยังสอดแทรกประวัติศาสตร์ คติธรรม ที่มีมาตั้งแต่โบราณของชนชาติจีนจาก

การถ่ายทอดผ่านเนื้อหานิทานเรื่องนี้ และยิ่งทำให้เห็นถึงคุณค่าทางประเพณีในสมัยอดีตที่ยังคงมีชีวิตมาจนถึงปัจจุบันนี้ หรือจะกล่าวได้ว่าคุณค่าทางประเพณีคลุมถุงชนนี้ยังคงไม่ถูกทำลายและอาจจะพบในปัจจุบันไม่มากก็น้อย ดังนั้นจึงได้เปรียบเทียบกับผ้าม่านที่ถูกปิดกั้นโดยประเพณีคลุมถุงชนในเรื่องของการเลือกคู่ครองดังการอุปมาไว้ในชื่อเรื่อง เพื่อให้ได้มีการหลุดพ้นภัยแห่งพันธนาการจากการแต่งงานแบบคลุมถุงชนทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ เพื่อให้หนุ่มสาวในปัจจุบันได้พบอิสรภาพในการเลือกคู่ครองได้เอง และจะได้มีชีวิตครอบครัวที่ราบรื่นโดยไม่ถูกบังคับจิตใจเหมือนกับจู้อิงไถอีก

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาสถานภาพและบทบาทสตรี

ผลจากการศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและบทบาทของสตรีแล้วสรุปได้ว่าสถานภาพ คือ ตำแหน่งของบุคคลหนึ่ง ซึ่งสถานภาพเป็นสิ่งที่สังคมกำหนดขึ้น ส่วนของ บทบาท คือ บุคคลที่จะดำเนินตามบทบาทได้นั้นต้องขึ้นอยู่สถานภาพเป็นตัวกำหนด เนื่องจากว่านิทานพื้นบ้านจีนเรื่องม่านประเพณี (梁祝) ไม่ได้มีแค่การสะท้อนให้เห็นถึงแค่การคลุมถุงชนเท่านั้น แต่ยังแสดงออกให้เห็นถึงบทบาทและสิทธิของสตรีที่ได้ปรากฏในเรื่องนี้ คือ ด้านการศึกษา และด้านสังคม ดังต่อไปนี้

1). บทบาทของสตรีด้านการศึกษา

บทบาทสตรี หมายถึง สิ่งที่สตรีทำหรือหน้าที่ที่สตรีจะต้องทำเมื่อเป็นอะไรสักอย่าง สิ่งที่จะต้องควบคู่กับสิ่งที่เป็น และสถานภาพและบทบาทจะต้องเป็นสิ่งที่คู่กันเสมอ (วราคม ทีสุกะ, 2535. อ้างในไพรินทร์ เชื่อมจิต, 2546 : 8) ผู้วิจัยได้ทำการนำบทสนทนาตอนที่จู้อิงไถขอบิดาไปศึกษาเล่าเรียน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

อิงไถ “โบราณว่า สตรีและไพร่อบรมยาก ถ้าท่านถ่อมตัวลงมา เขาก้จะทะลึ่งตีตนเสมอ ถ้าท่านทำตัวออกห่าง เขาก็จะบ่น” อิงไถวางหนังสือลงบนโต๊ะด้วยความไม่พอใจ เอามือปิดหน้า

ซานเปอแปลกใจ “เป็นอะไรไป ไม่สบายหรือ ฉันช่วยพยุงเธอกลับไปห้องพักนะ”

อิงไถยกมือห้ามและถอนหายใจยาว “ไม่ต้องหรอกพี่ ฉันสบายดี เพิ่งได้อ่านข้อความตอนนี้ สตรีไพร่อบรมยาก..... ความจริงผู้หญิงก็เหมือนผู้ชาย ทำไมต้องเอาผู้หญิงไปเปรียบกับไพร่ด้วยเล่า ฉันไม่เข้าใจเลย นี่แหละ ที่ทำให้ฉันไม่สบายใจ”

ซานเปอ “ฉันไม่ทราบว่าเธอเป็นอะไรไป อ๋อ เธอข้องใจเรื่องในหนังสือแต่ความจริง มีอธิราชหลายองค์ทรงสูญเสียอาณาจักร เพราะผู้หญิง”

อิงไถ “ในสมัยโบราณมีสตรีเป็น แม่ศรีเรือน หลายคน ญูวา หลอมหินเพื่อซ่อมป่าซ้าในสวรรค์ เฟซู เลี้ยงไหมและปลูกต้นหม่อน ใช่ ไม่มีมารดาที่ดีผู้เลี้ยงดูประคบประหงมบุตร มารดาเม่งจื้อต้องย้ายบ้านถึงสามครั้งไม่ใช่หรือ แต่ทรราชย์ผู้สร้างความพินาศให้แก่อาณาจักรของตน กลับโยนความผิด

ให้กับสตรี ซานเปอ เธอยังไม่ได้คิดเรื่องนี้ให้ตลอด เธอไม่ได้พินิจพิจารณาว่าอย่างไหนถูกอย่างไหนผิด อย่าขุ่นเคืองเพราะคำฉันเลย ฉันเกรงว่าเธอจะเห่อความรู้ เห่อความรู้อย่างหลับหูหลับตา” (ม่านประเพณี (梁祝) : 41-43)

จากบทสนทนาข้างต้น จู้อิงไถได้อ่านหนังสือเล่มหนึ่งซึ่งอยู่ในตำราเรียน ในเนื้อหาหนังสือเล่มนั้นกล่าวถึงการเปรียบผู้หญิงกับไพร่ที่อบรมยาก ถ้าหากผู้ชายถ่อมตัวลงมาก็จะทะลึ่งตีตนเสมอ เมื่อนางได้อ่านแล้วก็ทำให้นางนั้นรับไม่ได้และรู้สึกไม่พอใจ นางเห็นว่าผู้หญิงก็เหมือนผู้ชายแล้วทำไมจะต้องเอาผู้หญิงไปเปรียบเหมือนกับไพร่ นางจึงรู้สึกไม่สบายใจที่ทำไมผู้เขียนหนังสือเล่มนี้จะต้องกล่าวแบบนี้ ซึ่งในโบราณผู้หญิงก็เปรียบเหมือนแม่ศรีเรือน แต่มีผู้มาสร้างความพินาศให้แก่อาณาจักรแห่งนี้แล้วก็โยนความผิดให้กับสตรี นางจึงไม่สบายใจถ้าหากว่าเหลียงซานเปอได้มาอ่านหนังสือและรับความรู้พวกนี้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่ผู้ชายมองผู้หญิงนั้น เป็นการมองว่าผู้หญิงมีฐานะที่ด้อยกว่าผู้ชาย และในหนังสือที่กล่าวถึงสตรีกับไพร่นั้นยิ่งทำให้เห็นว่าผู้ชายเข้าใจสตรีในทางที่ผิดอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 2

บิดาของจู้อิงไถ “อิงไถ ลูกเอาแต่ใจตัวเกินไป ไม่อยู่ในโอวาทของแม่และพ่อก็อะไรเล่าที่เจ้าว่า เป็นประโยชน์จากการศึกษา เจ้าชวนให้พ่อนี้มีโทสะ”

อิงไถ ลูกพ่อ เจ้าดีแต่รบเร้าขอแต่งกายเป็นผู้ชาย เพื่อไปเล่าเรียนที่ณิซานในฮางโจว พ่ออธิบายเหตุผลให้ฟัง ไม่รู้ว่ากี่ครั้งกี่หนแล้ว แต่เจ้าก็ยังดื้อรั้นไม่ยอมฟังคำพ่อ พ่อจึงต้องให้แม่ไปห้ามปรามให้เจ้าเลิกความตั้งใจนี้เสีย พ่อไม่รู้ว่าเจ้าจะยอมเปลี่ยนใจไหม น่าโมโห

มารดาของจู้อิงไถ “ลูกสาวของเรา เป็นคนทะเยอทะยาน ต้องการศึกษาปารถนาอยากได้เล่าเรียนเหมือนผู้ชาย แม่อธิบายให้ฟังนับครั้งไม่ถ้วนแล้วแต่ไม่สำเร็จ ท่านยอมให้ลูกไปเรียนเสียดีกว่า”

บิดาของจู้อิงไถ “หนอยแน่ แม่กำลังพูดอะไรนั่น ลูกสาวจะออกจากบ้านไปได้อย่างไรกัน” พลางชี้ไปที่หิ้งพระในบ้านด้วยความเดือดดาล “ฉันเกิดในตระกูลผู้ได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดี เรื่องนี้ ต้องให้พ่อเป็นผู้ตัดสิน”

จู้อิงไถ “ตลอดฤดูใบไม้ผลินี้ ฉันมีความโศกเศร้าเพราะพ่อไม่ยอมให้ไปเล่าเรียนในฮางโจว ฉันต้องหาเหตุผลมาโต้ให้ชนะพ่อ” จู้อิงไถกล่าวสวัสดีเพื่อแสดงความเคารพบิดาและมารดา

มารดากล่าว “นั่งลงซิลูก”

จู้อิงไถนั่งลงพร้อมกล่าวกับบิดา “ขอให้ลูกได้ไปเรียนที่ฮางโจวนะพ่อ”

บิดาของจู้อิงไถกล่าว “ลูกต้องไปเรียนที่ณิซานในฮางโจว ลูกรู้หรือเปล่าว่าผู้ชายเข้าไปในห้องของลูกไม่ได้ ลูกผู้หญิงก็ไม่ควรออกจากห้องนั้นไป พ่อบอกให้แม่เจ้าพูดเรื่องนี้ให้เข้าใจแล้ว ลูกยังไม่เห็นด้วยอีกรึนี่”

มารดากล่าวกับจู้อิงไถว่า “แม่นะ พยายามอ้อนวอนพ่อของลูก แต่พ่อของลูกก็ไม่ยอมฟังเอาเสียเลย ลูกเลิกความคิดนี้เสียดีกว่า” นางมองไปทางสามีจู้อิงไถ “แม้ลูกจะเป็นผู้หญิง แต่ก็มีความทะเยอทะยานเช่นชาย ใคร่ที่จะได้ไปเรียนที่ฮางโจว พ่อน่าจะดีใจด้วย ที่ลูกมีความคิดนี้”

บิดาของจู้อิงไถกล่าวอีกว่า “นี่ ตั้งแต่โบราณ กุลสตรีพึงมีความเอาใจใส่ในศรัทธาสาม และ กัลยาคุณสี่ประการเท่านั้น ไฉนลูกจึงมาคิดทำลายเกียรติยศชื่อเสียงของครอบครัว ด้วยการไปเที่ยวแสดงตนนอกบ้าน อย่าได้พูดถึงเรื่องออกนอกบ้านอีกเป็นอันขาด”

จู้อิงไถ “พ่อได้แต่ปฏิเสธ ไม่ยอมให้ลูกไปฮางโจว แต่ลูกมีอะไร อยากจะเล่าให้พ่อฟัง”

บิดาตอบกลับว่า “อะไรเล่า”

จู้อิงไถ “ฟังนะพ่อ ลูกโตขึ้นอาจเป็นสาวในแพรพรรณ อันไพจิตร แต่หัวใจนั้นแน่วแน่มั่นคงนักดังสาว ปาณจาว เคยร้องเรียนขอความยุติธรรมต่อศาลแทนพี่ชาย นี่ไม่ใช่ข้อพิสูจน์ว่า สตรีก็ควรมีสิทธิ์ได้เล่าเรียนหรือ” จู้อิงไถกล่าวต่ออีกว่า “การศึกษาเล่าเรียน ไม่ใช่ของดีหรือ”

บิดาจู้อิงไถกล่าวว่า “บัดซบ ลูกดื้อรั้น ลูกเหลือขอ ลูกจะทำให้พ่อขาดใจตายเพราะโทสะ กุลสตรีไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ การศึกษาไม่อาจมีประโยชน์อันใดแก่เจ้า ลูกชักจะมีทิฐิรุนแรงเกินไปเสียแล้ว คิดถึงคำพูดพ่อ แล้วไตร่ตรองดูให้ดี เจ้าจะออกจากบ้านไปโดยไม่ได้รับอนุญาตไม่ได้”

จู้อิงไถ “ได้โปรด ให้ลูกได้อธิบายเถิด พ่อยังไม่ได้ใคร่ครวญเรื่องนี้อย่างถี่ถ้วน การคิดว่าบุรุษสูงส่ง สตรีต่ำต้อย นั้นผิด แม้สตรีบางคนก็ดีกว่าบุรุษบางคน ดังหญิงคนหนึ่งชื่อ ซึ่งชื่อ ซีญัง เคยถวายฎีกาช่วยชีวิตบิดาจนเป็นที่เลื่องลือ ลูกนี้หรือ ก็ปารถนาอยากเป็นเช่นสตรีที่มีชื่อเสียงในประวัติศาสตร์ ลูกอยากแปลงกายจากลูกสาวคนที่เก้า เป็นลูกชายคนที่เก้า”

มารดาของจู้อิงไถกล่าว “อย่าเถียงพ่ออีกต่อไป สิ่งใดที่พ่อว่า ถูกต้องแล้ว การที่ลูกมีความทะเยอทะยานในทางดี อยากทำตามกุลสตรีผู้มีชื่อเสียงในประวัติศาสตร์ก็พออาจแสดงให้เห็นได้แล้วว่า ผู้เป็นพ่อก็ได้ให้ความเอาใจใส่เลี้ยงดูลูกมาเป็นอย่างดี” นางจูหันไปพูดกับสามีตนเองว่า “ฉันคิดว่า เมื่อลูกอยากไป เราควรอนุญาต” บิดาของจู้อิงไถแสดงความไม่พอใจ นางจูกล่าวต่อว่า “ทุกอย่าง จะต้องไตร่ตรองกันให้ดีค่อยตกลงกันใหม่อีกที จะดีกว่า”

บิดาของจู้อิงไถ “ฉันจะคลั่งเพราะโทสะอยู่แล้ว มานี่ มา แม่อย่างมงายนัก ฉันเป็นหัวหน้าครอบครัวนี้ ฉันควรเป็นผู้ตัดสินใจในสิ่งที่ลูกสาวจะทำ จงสอนลูกสาวว่า ถ้าอยู่บ้านด้วยความสงบเสงี่ยม ฉันจะให้แต่งงานกับคนดีคนมีอำนาจราชศักดิ์ ทั้งจะได้รับมรดกมากมาย แต่ถ้าลูกยังขืนดื้อดึง..

ฉันจะไม่นับว่าเป็นลูก จะขังไว้ในห้อง จะไม่ยอมให้ลงล่าง ถ้ายังขืนโวยวายมากไป ฉันจะเฆี่ยนให้หลังลาย”

จู้อิงไถ “พ่อจะมาทำลายความตั้งใจของลูก ด้วยการข่มขู่หาได้ไม่ ลูกไม่กลัว แม้พ่อจะจับขังไว้ในห้อง ขุนเขายังมีวันกลายเป็นธุลี มหาสมุทรก็มีวันรู้จักแห้งเหือด ลูกจะไม่มีวัน เปลี่ยนใจ”

คนรับใช้ “ท่านเจ้าขา การศึกษาเป็นของดี โปรดให้คุณผู้หญิงได้เล่าเรียนเถิด ถ้าท่านเป็นห่วงคุณผู้หญิง บ่าวจะขอแต่งกายเป็นชาย เดินทางไปด้วย”

บิดาของจู้อิงไถเงียบ

มารดาของจู้อิงไถกล่าวต่อ “ฟังนี่ซิคุณ เรามีหญิงเพียงคนเดียวเท่านี้ การปฏิเสธอาจทำให้ลูกคิดสั้นก็ได้นะ”

บิดาของจู้อิงไถ “ยุ่งจริง ถ้าลูกทำเรื่องอับอายขึ้น ตระกูลของเราจะไม่พลอยเสียชื่อไปด้วยหรือ” คิดในใจสักพัก “อ้อ ฉันคิดออกแล้ว เมื่อลูกเราจะรบเร้าจะไปให้ได้ ฉันจะไม่ขัดละ แต่ต้องมีเงื่อนไขสามข้อ”

อิงไถพูด “เงื่อนไขข้อแรกของพ่อ ว่าอย่างไร”

บิดาของจู้อิงไถ “อิงไถจะต้องเดินทางไปไกลถึง ฉิซาน แต่แม่เจ้าสุขภาพไม่ดีเลย ถ้าพ่อส่งข่าวไปว่าแม่ป่วย ลูกต้องกลับบ้านทันที”

จู้อิงไถ “ลูกตกลง แล้วเงื่อนไข ข้อที่สองเล่า”

บิดาของจู้อิงไถ “ลูกต้องวางตัวให้ดี ต้องสัญญาว่าจะไม่สร้างความอัปยศอดสู ให้แก่ตัวเองและวงศ์ตระกูล”

จู้อิงไถ“ลูกขอสัญญาว่าจะปฏิบัติตาม แล้วข้อที่สาม”

บิดาของจู้อิงไถ “พ่อสงสัยว่า ลูกจะเห็นด้วยหรือไม่กับข้อที่สามนี้”

จู้อิงไถ “ถ้าพ่อยอมให้ลูกไปเล่าเรียนศึกษา ลูกก็ขอสัญญาตามเงื่อนไข แม้สักสามสิบข้อ ไม่ใช่สามข้อ”

บิดาของจู้อิงไถ “พ่อจะมอบไหมแดงให้เจ้ายาวเจ็ดคืบ ถ้าเจ้ากลับมาตัวเปล่าและยังเป็นคนดีดังเดิม แต่ถ้าลูกทำลายชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล ลูกจะต้องผูกคอตายในห้องนอนด้วยไหมแดงยาวเจ็ดคืบนี้”

มารดาถามจู้อิงไถ “ข้อนี้ลูกจะตอบอย่างไร”

จู้อิงไถ “แม่อย่าวิตก ลูกขอให้สัญญาทุกข้อ ขอให้ลูกไป...” แม่พูดตอบ “ไปไหน” จู้อิงไถตอบ “กลับไปเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวที่ห้อง ลูกขอออกเดินทางวันนี้เลยทีเดียว” (ม่านประเพณี (梁祝) : 17-25)

จากบทสนทนาข้างต้น จู้อิงไถเป็นหญิงสาวที่รักการใฝ่รู้ใฝ่เรียน นางนึกอยากจะไปเล่าเรียนเหมือนกับผู้ชายบ้างแต่บิดาไม่ยอม เป็นเพราะว่านางเป็นหญิงจะเล่าเรียนไปทำไมในเมื่อเรียนไปก็ไม่มีประโยชน์ บิดาเห็นว่าผู้หญิงกับการเรียนเป็นเรื่องไร้สาระ อีกอย่างคือการเป็นกุลสตรีจะต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน ฝึกทำงานต่าง ๆ ในบ้านทุกอย่าง เพื่อที่จะต้องเตรียมตัวออกเรือนตามที่พ่อแม่ของตนจัดหาไว้ให้

แต่จู้อิงไถมีความคิดที่อยากจะเรียนเพราะว่านางอยากจะเป็นเหมือนสตรีจีนในประวัติศาสตร์ที่มีความรู้และช่วยเหลือพ่อนางได้ จู้อิงไถเถียงบิดาเพื่อทำให้บิดาเห็นว่าตนนั้นได้มีความพยายามที่อยากจะเล่าเรียนแค่ไหน โดยนางได้กล่าวปรามบิดาว่าการที่บิดาคิดว่าบุรุษสูงส่ง สตรีต่ำต้อยนั้นผิด และนางไม่อยากจะให้บิดาของนางมาทำลายความตั้งใจ นางจึงยืนยันที่จะไปเรียน บิดาของนางจึงอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอยู่สามข้อก็คือถ้าหากบิดาส่งจดหมายไปบอกว่ามารดาป่วยต้องรีบกลับบ้านทันที ข้อสองคือจะต้องวางตัวให้ได้และไม่นำความอัปยศอด สูให้แก่ตนเองและตระกูล ส่วนข้อสุดท้ายนั้นคือบิดานางจะมอบไหมแดงยาวเจ็ดคืบให้ ถ้าหากนางทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่ผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ในการศึกษาเหมือนผู้ชายนั้นก็หมายความถึงการที่ผู้ชายเป็นใหญ่กว่าผู้หญิง แม้ว่าผู้หญิงอยากจะศึกษามากเพียงไหนก็ตามแต่ก็ไม่สามารถเล่าเรียนได้เหมือนกับผู้ชายอยู่ดี

สรุปได้ว่า บิดาของจู้อิงไถไม่พอใจที่จะให้จู้อิงไถไปศึกษาเล่าเรียน เนื่องจากตนมีความคิดว่าเกิดเป็นหญิงจะต้องอยู่เหย้าเฝ้ากับเรือน ส่วนผู้ชายจึงได้รับสิทธิมากกว่าในด้านการศึกษา และด้านอื่น ๆ ในยุคนั้นผู้หญิงที่ใฝ่อยากจะศึกษานั้นถือว่าเป็นเรื่องไร้สาระที่เป็นไปไม่ได้ ศึกษาไปก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร และสิ่งที่กุลสตรีพึงจะต้องมีความเอาใจใส่ในศรัทธาสาม และ กัลยาคุณสี่ประการ เพราะยุคสมัยในเรื่อง ม่านประเพณี (梁祝) นั้นเป็นสมัยที่ผู้ชายเป็นใหญ่มากกว่าผู้หญิง จะเห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงหรือบทบาทของพ่อและลูกสาว ในยุคที่ผู้ชายเป็นใหญ่นั้น เพราะสุดท้ายแล้วผู้หญิงก็จะต้องตกลงปลงใจแต่งงานกับบุคคลที่พ่อแม่เลือกให้อยู่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความเหลื่อมล้ำด้านสิทธิ (inequality) ที่ได้กล่าวถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างคนที่มีสิทธิเดียวกัน แต่มี “โอกาส” และ “ความสามารถ” ในการใช้สิทธินั้นได้ไม่เท่ากัน ซึ่งได้สอดคล้องกับบทบาทตัวละครเอกหญิงจู้อิงไถ ที่อยากจะได้รับโอกาสในการศึกษาความรู้เหมือนกับผู้ชาย นางจึงได้แปลงตัวเป็นผู้ชายเพื่อไปศึกษาเล่าเรียน ที่ผู้ชายได้เรียนสูงกว่าผู้หญิงเพราะในยุคที่ชายเป็นใหญ่นั้นมีความคิดที่ว่าผู้ชายมีความแข็งแรงกว่าสามารถออกไปเผชิญโลกภายนอกได้ ส่วนผู้หญิงนั้นมีความอ่อนแอกว่าผู้ชายจึงได้ทำหน้าที่เป็นแม่บ้านที่เล่าเรียนวิชางานบ้านต่าง ๆ เท่านั้น เป็นเพราะว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชายในเรื่องของเพศที่อ่อนแอกว่า จึงไม่ได้รับการเปิดโอกาสในด้านการศึกษา และด้านอื่น ๆ ซึ่งทำให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันหรือความไม่เสมอภาคกันระหว่างชายและหญิงในมิติของการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับแนวคิดความเหลื่อมล้ำที่ได้กล่าวไว้ ดังนั้นในมิติของสังคมที่ชายเป็นใหญ่ของจีนที่จะเห็นได้ถึงมิติความด้อยในเรื่องสิทธิในการศึกษาของสตรีได้ชัดเจนยิ่งกว่าสังคมชายเป็นใหญ่ของไทย ซึ่งจะเห็นได้การแบ่งแยกชนชั้นที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นผ่านการบรรยายดังตัวอย่างข้างต้นในฉบับแปลไทยของเดโช บุญชูช่วย และยิ่งทำให้เห็นถึงมุมมองความคิดของสตรี ผ่านคำพูดและกิริยาที่ได้แสดงให้เห็นผ่านตัวละครจู้อิงไถได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นอีกด้วย เนื่องจากว่าสตรีในสมัยก่อนได้มีความคิดที่อยากจะศึกษาแต่ก็ไม่สามารถศึกษาเล่าเรียนได้ตามอำเภอใจ เนื่องจากอยู่ภายใต้อำนาจของชายเป็นใหญ่จึงไม่สามารถเล่าเรียนได้เหมือนผู้ชาย และจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง ม่านประเพณี นี้ ก็สะท้อนให้เห็นภาพความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ และความเฉลียวฉลาดของจู้อิงไถนั้น ซึ่งอาจจะทำให้มีการส่งเสริมการเรียนของสตรีในปัจจุบันให้มีสิทธิ์ในการเรียนและสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชายมากขึ้นอีกด้วย

2). บทบาทของสตรีด้านสังคม

จะเห็นได้ชัดเจนว่าผู้ชายมีสิทธิเสรีภาพมากกว่าผู้หญิง ผู้หญิงในอดีตยังอยู่ในสังคมที่ชายเป็นใหญ่ไม่ว่าจะเรื่องของ สิทธิเสรีภาพ อิสรภาพในการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ยกตัวอย่างเพื่อทำให้เห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทสตรีด้านสังคม ดังนี้

เชณษิณคนใช้ของจู้อิงไถกล่าวพรรณนา “นายของเราไม่ยอมฟังเหตุผลคุณอิงไถ ต้องร้องไห้ตลอดวัน แม้เธอจะเป็นกิ่งทอง เขาจะเป็นใบหยก ท่านก็ไม่ยอมให้แต่งงานกัน น่ากลุ้มใจเหลือเกินที่นายของเราไปสัญญากับข้าหลวงหม่ายอมยกคุณผู้หญิงให้แก่ลูกชายของท่าน คุณผู้หญิงของเราไม่ยอม เพราะต้องการแต่งงานกับเหลียงซานเปอ แต่นายท่านก็ไม่ยอมฟัง ไม่รู้ว่าเรื่องนี้จะลงเอยในรูปใด”

ษูชุยกระวีกระวาดออกมา “ฉันเดินทางมาด้วยความรีบร้อน ถือจดหมายมาให้คุณอิงไถ”

เชณษิณรู้สึกดีใจ “อ้อ เธอมาแล้วษูชุย โอ ษูชุยคุณผู้หญิงสั่งให้ฉันคอยดูที่ประตูบ้านทุกวัน จนฉันเหนื่อยหน่ายเพราะการรอคอยเสียแล้ว”

ษูชุย “ตั้งแต่นายของฉันกลับไปบ้าน ก็เฝ้าคิดว่า จะได้พบคุณอิงไถอยู่ทุกวัน วันนี้ท่านให้ฉันถือจดหมายนี้มา ฉันวิตกมาตลอดทางว่า สุนัขของท่านก็ดุ นายท่านก็เข้มงวด ฉันจะพบคุณอิงไถได้อย่างไร”

เชณษิณ “อย่าวิตกไปเลย นายของเธอเป็นอย่างไรบ้าง”

ษูชุย “ฉันจะเล่าให้ฟัง ขอให้ได้พบคุณผู้หญิงเสียก่อน”

เชณษิณ “ยังงั้นก็เข้ามาสิ ตามฉันเข้ามา”

อิงไถพรรณนา “ตั้งแต่เหลียงซานเปอจากไป ฉันรอคอยเธอ ทั้งกลางวันกลางคืน” ษูชุยและเชณษิณเดินเข้ามา “โอ ษูชุย เธอมาแล้ว นายของเธอ....”

ษูชุย “ท่านไม่สบาย จึงให้ผมถือจดหมายนี้มาโปรดอ่านดูเถิด”

อิงไถรับจดหมายและเปิดอ่านแล้วหน้าถอดสี “ฉันเปิดจดหมายของเขาออกอ่านทุกตัวอักษรทุกแถวบรรทัด เหลียงซานเปอ ให้คำอวยพรที่อบอุ่นใจที่สุดมายังจู้อิงไถผู้เป็นที่รัก หลังจากที่ฉันได้มาเยี่ยมบ้านเธอ ฉันเพิ่งได้รู้ว่าเธอคือกุลสตรีคนหนึ่ง ปากของเธอเองได้เอ่ยคำสัญญาว่าจะแต่งงานกับฉัน ฉันเชื่อว่าเราจะอยู่กันด้วยความสุขชั่วชีวิต แต่บิดาของเธอไม่ยอม ท่านได้สร้างกำแพงประเพณีขึ้นขวางกั้น เมื่อกลับมาถึงบ้านฉันล้มป่วยลง ฉันต้องล้มหมอนนอนเสื่อ กินดื่มไม่ได้ ทุกคืนอาการไข้ทวีความร้ายแรงขึ้นจิตใจของฉันฟุ้งซ่านสิ้นดี ขอวิงวอนเธอให้ยาแก่ฉันสักขนานหนึ่งเถิด เพื่อช่วยชีวิตฉัน โปรดจดชื่อยาให้ฉันด้วยเพื่อเห็นแก่คำปฏิญาณระหว่างเรา” จู้อิงไถมือสั่นทรุดกายลงนั่งบนเก้าอี้ด้วยความอ่อนใจ

เชณษิณ “คุณเหลียงต้องการขอยา จากคุณผู้หญิงหรือเจ้าคะ”
จู้อิงไถ “ไม่ใช่เชณษิณ ไม่ใช่เขาจะขอยา เขาถามมาว่า เรามีหวังจะได้แต่งงานกันหรือไม่ต่างหาก”
เชณษิณ “ตายจริง คุณผู้หญิง ไม่ยอมเข้าใจเอาเสียเลยคุณผู้หญิงจะทำอย่างไร”
จู้อิงไถ “ดวงใจของฉันแตกสลายเสียแล้ว น้ำตาพลั่งพลูออกมา เมื่อคิดถึงเหลียงซานเปอ เพราะฉัน เขาจึงได้ล้มป่วยลง ฉันต้องก้มหน้าด้วยความเวทนาสงสาร เขาถามอย่างตรงไปตรงมาว่า เรามีหวังจะได้แต่งงานกันหรือไม่ โดยทำทีว่ามาขอยา ทำให้ฉันตกอยู่ในฐานะลำบาก” จู้อิงไถคิด “ฉันต้องบอกเขาว่า ฉันอยู่ในภาวะคับขัน บิดาของฉันจองจำฉันไว้ด้วยเครื่องพันธนาการพวกตระกูลหม่า ก็ดุร้ายยิ่งกว่าเสือและสุนัขป่าการคิดถึงการแต่งงานของเราทั้งสอง เป็นเรื่องสิ้นหวัง เช่นเดียวกับคิดหาโอสถรักษาความตาย” (ม่านประเพณี (梁祝) : 97-101)

จากบทสนทนาข้างต้น คนรับใช้ของจู้อิงไถได้พรรณนาถึงความรักที่เป็นไปไม่ได้และโดนกีดกันจากบิดาผู้เป็นใหญ่ซึ่งบิดาของจู้อิงไถได้ไปสัญญากับตระกูลหม่าว่าจะยกจู้อิงไถให้กับลูกชายตระกูลหม่า แต่โดยที่จู้อิงไถไม่ยินยอมเลยสักนิด คนรับใช้ของเหลียงซานเปอได้นำจดหมายของเหลียงซานเปอมาให้จู้อิงไถ เพราะหลังจากที่เหลียงซานเปอได้ทราบข่าวว่าจู้อิงไถจะต้องแต่งงานกับตระกูลหม่า เหลียงซานเปอก็ได้ล้มป่วยลงและให้คนใช้ของตนได้ส่งจดหมายมายังจู้อิงไถเพื่อที่จะขอยาจากจู้อิงไถ แต่นัยความนั้นแท้จริงแล้วไม่ได้หมายถึงขอยาแต่กลับเป็นการถามว่า เขาทั้งสองจะได้มีโอกาสจะได้แต่งงานกันหรือไม่ ถึงแม้ว่าจู้อิงไถจะรักเหลียงซานเปอมากเพียงใดแต่ด้วยความทรราชย์ของบิดาของตนที่ได้ยกตนให้ตระกูลหม่าไปแล้ว นางจึงไม่สามารถตอบรับได้ว่าจะมีโอกาสที่จะได้แต่งงานกัน เพราะนางเองก็อยู่ในสภาวะที่บิดาของนางได้จองจำด้วยเครื่องพันธนาการของตระกูลหม่า และการที่จะตอบกลับถึงเรื่องการแต่งงานของทั้งคู่ก็คงเป็นเรื่องที่ยากและสิ้นหวัง สรุปได้ว่า ในสังคมที่ชายเป็นใหญ่นั้นแน่นอนว่าผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจหรือขัดแย้งอะไรได้มากนัก จะเห็นได้ว่าในความไม่มีสิทธิเท่าเทียมกันเลยทำให้ผู้หญิงต้องตกอยู่ในสถานการณ์ของการจำนนต่อการแต่งงานแบบคลุมถุงชน ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยมสายสังคมนิยม (Socialist Feminism) ซึ่งแนวคิดนี้ได้มีการนำเอาทฤษฎีมาร์กซิสม์ผสมผสานเข้ากับแนวคิดสตรีนิยมแรดิคัล ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกดขี่ด้านชนชั้นและเพศสภาพได้เชื่อมโยงเข้าหากัน ซึ่งได้สอดคล้องกับบทบาทของพ่อผู้เป็นใหญ่ที่สุดในบ้านได้มีการตัดสินใจเลือกคู่ครองให้บุตรสาว โดยที่บุตรไม่มีสิทธิ์ที่จะขัดคำสั่งบิดาได้เพราะการแต่งงานถือเป็นหน้าที่ของลูกที่จะต้องแต่งงานตามที่พ่อแม่ของตนเลือกให้ ซึ่งดูเป็นการกดขี่ทางเพศและชนชั้นเพราะเห็นว่าฝ่ายหญิงเป็นเพศที่อยู่ภายใต้ระบบชายเป็นใหญ่ ในมิติของสังคมจีนที่ชายเป็นใหญ่นั้นทำให้ผู้หญิงต้องยอมจำนนต่อวัฒนธรรมทางประเพณีของการคลุมถุงชน อีกทั้งยังทำให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ที่ถูกสังคมตีกรอบให้มีการจำกัดทางเลือกของสตรีผ่านบทสนทนาของพ่อและลูก และยิ่งทำให้เห็นถึงสตรีในสังคมที่ชายเป็นใหญ่แล้วด้วยเหตุนี้เลยทำให้สตรีจะต้องยอมจำนนต่อการคลุมถุงชน เนื่องจากว่าสตรีได้มีชีวิตอยู่ภายใต้สังคมที่เป็นศักดินา ซึ่งสตรีจะต้องอยู่ในกรอบของลัทธิคลุมถุงชน จึงไม่สามารถที่จะต่อสู้เพื่อความปารถนาของ

ตนเองได้ อีกทั้งยังไม่สามารถขัดขืนต่อผู้ที่มีอำนาจได้อีก จากสถานการณ์ที่โดนสังคมบีบบังคับ จึงทำให้สตรีต้องตกอยู่ภายในกรอบที่สังคมมอบให้นี้ไปตลอด และจากการเรียบเรียงเนื้อหาในนิทานเรื่อง ม่านประเพณี นี้ ผู้เรียบเรียงได้ทำให้มีความสวยงาม ความง่ายและความชัดเจนในเนื้อเรื่องนี้ เพื่อเป็นการสะท้อนภาพความขัดแย้ง การต่อสู้ และการดำเนินเรื่องซึ่งเป็นการเปิดโปงความชั่วร้ายของการคลุมถุงชนในสังคมเก่าได้ดี และทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงสังคมของชายเป็นใหญ่และการที่สตรีจะต้องอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย ซึ่งในปัจจุบันอาจจะไม่ค่อยมีให้เห็นแล้วเป็นเพราะสตรีในปัจจุบันได้มีสิทธิมากขึ้นกว่าในอดีต

กล่าวโดยสรุป ในสังคมที่ชายเป็นใหญ่นั้นแน่นอนว่าผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจหรือขัดแย้งอะไรได้มากนัก จะเห็นได้ว่าในความไม่มีสิทธิเท่าเทียมกันเลยทำให้ผู้หญิงต้องตกอยู่ในสถานการณ์ของการจำนนต่อการแต่งงานแบบคลุมถุงชน ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดสตรีนิยมสายสังคมนิยม (Socialist Feminism) ซึ่งแนวคิดนี้ได้มีการนำเอาทฤษฎีมาร์กซิสม์ผสมผสานเข้ากับแนวคิดสตรีนิยมแรดิคัล (Radical feminism) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกดขี่ด้านชนชั้นและเพศสภาพได้เชื่อมโยงเข้าหากัน ซึ่งได้สอดคล้องกับบทบาทของบิดาผู้เป็นใหญ่ที่สุดในบ้านได้มีการตัดสินใจเลือกคู่ครองให้บุตรสาว โดยที่บุตรไม่มีสิทธิ์ที่จะขัดคำสั่งบิดาได้เพราะการแต่งงานถือเป็นหน้าที่ของลูกที่จะต้องแต่งงานตามที่พ่อแม่ของตนเลือกให้ ซึ่งดูเป็นการกดขี่ทางเพศและชนชั้นเพราะเห็นว่าฝ่ายหญิงเป็นเพศที่อยู่ภายใต้ระบบชายเป็นใหญ่ ในมิติของสังคมจีนที่ชายเป็นใหญ่นั้นทำให้ผู้หญิงต้องยอมจำนนต่อวัฒนธรรมทางประเพณีของการคลุมถุงชน อีกทั้งยังทำให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ที่ถูกสังคมตีกรอบให้มีการจำกัดทางเลือกของสตรี และยิ่งทำให้เห็นถึงสตรีในสังคมที่ชายเป็นใหญ่แล้วด้วยเหตุนี้จึงทำให้สตรีจะต้องยอมจำนนต่อการคลุมถุงชน เนื่องจากว่าสตรีได้มีชีวิตอยู่ภายใต้สังคมที่เป็นศักดินา ซึ่งสตรีจะต้องถูกขังอยู่ในกรงของลัทธิคลุมถุงชน จึงไม่สามารถที่จะต่อสู้เพื่อความปารถนาของตนเองได้ อีกทั้งยังไม่สามารถขัดขืนต่อผู้ที่มีอำนาจได้อีก จากสถานการณ์ที่โดนสังคมบีบบังคับ จึงทำให้สตรีต้องตกอยู่ภายในกรอบที่สังคมมอบให้นี้ไปตลอด และจากการเรียบเรียงเนื้อหาในนิทานเรื่อง ม่านประเพณี นี้ ผู้แปลและผู้เรียบเรียงได้ทำให้ภาษามีความสวยงาม ความง่ายและความชัดเจน เพื่อเป็นการสะท้อนภาพ ความขัดแย้ง การต่อสู้ และการดำเนินเรื่องซึ่งเป็นการเปิดโปงความชั่วร้ายของการคลุมถุงชนในสังคมเก่าได้ดีและทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสังคมของชายเป็นใหญ่และการที่สตรีจะต้องอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย ซึ่งในปัจจุบันอาจจะไม่ค่อยมีให้เห็นแล้ว เป็นเพราะสตรีในปัจจุบันได้มีสิทธิมากขึ้นกว่าในอดีต เพราะมีความรู้ความสามารถเท่าเทียมผู้ชายหรือเหนือกว่าผู้ชายด้วยซ้ำไป

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาภาพสะท้อนของการคลุมถุงชนในนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ฉบับแปลไทยเดโช บุญชูช่วย มีลักษณะดังนี้

1. ภาพสะท้อนของการคลุมถุงชน

การแต่งงานแบบคลุมถุงชนนั้นสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกผ่านตัวละครผู้เป็นบิดานั้นยังคงมีความคิดที่ยังเป็นการบังคับแต่งงานแบบคลุมถุงชน ยังคิดว่าตนเองจะต้องเป็นคนตัดสินใจเท่านั้นเพราะตนเองเป็นผู้มีอำนาจเหนือกว่าทุกคนในบ้าน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในบ้าน และการใช้อำนาจของผู้เป็นบิดานั้นได้ทำให้เกิดโศกนาฏกรรมความรักขึ้น ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงการยอมจำนนต่อการแต่งงานแบบคลุมถุงชนโดยจู้อิงไถยอมปลิดชีวิตตนเอง จากการบรรยายเนื้อเรื่องของการคลุมถุงชนผ่าน

นิทานพื้นบ้าน ม่านประเพณี ฉบับเดโช บุญชูช่วย ทำให้เห็นถึงความสำคัญของสำนวนภาษาที่ใช้ซึ่งผู้แปลได้ทำให้เข้าใจในมิติของการคลุมถุงชนมากยิ่งขึ้นจากการใช้สำนวนภาษาที่เรียบง่ายและงดงาม อีกทั้งยังสอดแทรกประวัติศาสตร์ คติธรรม ที่มีมาตั้งแต่โบราณของชนชาติจีนจากการถ่ายทอดผ่านเนื้อหาในนิทานเรื่องนี้ และยิ่งทำให้เห็นถึงคุณค่าทางประเพณีในสมัยอดีตที่ยังคงมีชีวิตมาจนถึงปัจจุบันนี้ หรือจะกล่าวได้ว่าคุณค่าทางประเพณีคลุมถุงชนนี้ยังคงไม่ถูกทำลายและอาจจะพบในปัจจุบันไม่มากก็น้อยดังนั้นจึงได้สะท้อนให้เห็นถึงสัญลักษณ์ของผ้าม่านที่ถูกปิดกั้นโดยประเพณีคลุมถุงชนในเรื่องของการเลือกคู่ครอง เพื่อให้ได้มีการหลุดพ้นภัยแห่งพันธนาการจากการแต่งงานแบบคลุมถุงชนทั้งแบบเก่าและแบบใหม่ เพื่อให้หนุ่มสาวในปัจจุบันได้พบอิสรภาพในการเลือกคู่ครองได้เอง และจะได้มีชีวิตครอบครัวที่ราบรื่นโดยไม่ถูกบังคับจิตใจเหมือนกับจู้อิงไถอีก

2. สถานภาพและบทบาทของสตรี

สถานภาพและบทบาทสตรีตามการศึกษาบทบาทของสตรีด้านการศึกษา และด้านสังคม จากการวิจัยพบว่า บทบาทสตรีด้านการศึกษานั้น จะเห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงหรือบทบาทของพ่อและลูกสาว ในยุคที่ผู้ชายเป็นใหญ่นั้น เพราะสุดท้ายแล้วผู้หญิงก็จะต้องตกลงปลงใจแต่งงานกับบุคคลที่พ่อแม่เลือกให้อยู่ดี ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทตัวละครหญิงจู้อิงไถ ที่อยากจะได้รับโอกาสในการศึกษาความรู้เหมือนกับผู้ชาย นางจึงได้แปลงตัวเป็นผู้ชายเพื่อไปศึกษาเล่าเรียน ที่ผู้ชายได้เรียนสูงกว่าผู้หญิงเป็นเพราะว่าในยุคที่ชายเป็นใหญ่นั้นได้มีความคิดที่ว่าผู้ชายมีความแข็งแรงกว่าสามารถออกไปเผชิญโลกภายนอกได้ ส่วนผู้หญิงนั้นมีความอ่อนแอกว่าผู้ชายจึงได้ทำหน้าที่เป็นแม่บ้านที่เล่าเรียนวิชางานบ้านต่าง ๆ เท่านั้น เป็นเพราะว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชายในเรื่องของเพศที่อ่อนแอกว่า จึงไม่ได้รับการเปิดโอกาสในด้านการเรียน และด้านอื่น ๆ ซึ่งทำให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันหรือไม่เสมอภาคกันระหว่างชายและหญิงในเรื่องของการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับแนวคิดความเหลื่อมล้ำที่ได้กล่าวไว้ ดังนั้นในมิติของสังคมที่ชายเป็นใหญ่ของจีนที่จะเห็นได้ถึงมิติความด้อยในเรื่องสิทธิในการศึกษาของสตรีได้ชัดเจนยิ่งกว่าสังคมชายเป็นใหญ่ของไทย ซึ่งจะเห็นได้การแบ่งแยกชนชั้นที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นผ่านการบรรยายดังตัวอย่างข้างต้นในฉบับแปลไทยของเดโช บุญชูช่วย และยิ่งทำให้เห็นถึงมุมมองความคิดของสตรี ผ่านคำพูดและกิริยาที่ได้แสดงให้เห็นผ่านตัวละครจู้อิงไถได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นอีกด้วย เนื่องจากว่าสตรีในสมัยก่อนมีความคิดที่อยากจะศึกษาแต่ก็ไม่สามารถศึกษาเล่าเรียนได้ตามอำเภอใจเนื่องจากอยู่ภายใต้อำนาจของชายเป็นใหญ่จึงไม่สามารถเล่าเรียนได้เหมือนผู้ชาย และจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง ม่านประเพณี นี้ ก็สะท้อนให้เห็นภาพที่จู้อิงไถอยากจะศึกษาและความเฉลียวฉลาดของจู้อิงไถนั้น อาจจะทำให้มีการส่งเสริมการเรียนของสตรีในปัจจุบันให้มีสิทธิในการเรียนและสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชายมากขึ้นอีกด้วย

บทบาทสตรีด้านสังคม ในสังคมที่ชายเป็นใหญ่นั้นเป็นที่แน่นอนว่าผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจหรือขัดแย้งอะไรได้มากนัก จะเห็นได้ว่าในความไม่มีสิทธิเท่าเทียมกันนี้ เนื่องจากว่าหญิงไม่มีบทบาทในการขัดแย้งอะไรมากนัก ซึ่งดูเป็นการกดขี่ทางเพศและชนชั้นเพราะเห็นว่าฝ่ายหญิงเป็นเพศที่อยู่ภายใต้ระบบชายเป็นใหญ่ และในมิติของสังคมจีนที่ชายเป็นใหญ่นั้นทำให้ผู้หญิงต้องยอมจำนนต่อวัฒนธรรมทางประเพณีของการคลุมถุงชน อีกทั้งยังทำให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ที่ถูกสังคมตีกรอบให้มีการจำกัดทางเลือกของสตรี และยิ่งทำให้เห็นถึงสตรีในสังคมที่ชายเป็นใหญ่แล้วด้วยเหตุนี้จึงทำให้สตรีจะต้องยอมจำนนต่อประเพณีการคลุมถุงชน เนื่องจากว่าสตรีได้มีชีวิตอยู่ภายใต้สังคมที่เป็นศักดินา ซึ่งสตรีจะต้องอยู่

ในกรอบของลัทธิคลุมถุงชน จนไม่สามารถที่จะต่อสู้เพื่อความปารนาของตนเองได้ อีกทั้งยังไม่สามารถขัดขืนต่อผู้ที่มีอำนาจได้อีก จากสถานการณ์ที่โดนสังคมบีบบังคับ จึงทำให้สตรีต้องตกอยู่ภายในกรอบที่สังคมมอบให้นี้ไปตลอด และจากการเรียบเรียงเนื้อหาในนิทานเรื่อง ม่านประเพณี นี้ ผู้เรียบเรียงได้สะท้อนภาพความขัดแย้ง การต่อสู้ และการดำเนินเรื่องซึ่งเป็นการเปิดโปงความชั่วร้ายของการคลุมถุงชนในสังคมเก่าได้ดี และทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงสังคมของชายเป็นใหญ่และการที่สตรีจะต้องอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย ซึ่งในปัจจุบันอาจจะไม่ค่อยมีให้เห็นแล้วเป็นเพราะสตรีในปัจจุบันมีสิทธิมากขึ้นกว่าในอดีต

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาภาพสะท้อนของการคลุมถุงชนในนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ฉบับเดโช บุญชูช่วย ผู้วิจัยจะอภิปรายผลโดยมีประเด็นสำคัญสองประการ ดังนี้

ประการที่1. ภาพของการคลุมถุงชนสะท้อนให้เห็นการไม่มีอิสระในเลือกคู่ครองได้เองและได้สะท้อนผ่านตัวละครผู้เป็นบิดาที่ให้ความรู้สึกถึงการบีบบังคับในเรื่องของการแต่งงานและยังคงคิดว่าตนเองจะต้องเป็นคนตัดสินใจเท่านั้นเพราะตนเองเป็นผู้มีอำนาจเหนือกว่าทุกคนในบ้าน จากการศึกษาพบว่า การแต่งงานแบบคลุมถุงชนสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบของการเลือกคู่ครองของพ่อและแม่ ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัย ไพศาล สิทธิลิขิต (2543) ที่ได้ศึกษาเรื่องนัยทางการเมืองของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแต่งงานในสาธารณรัฐประชาชนจีน: ค.ศ. 1949-1980 ผลวิจัยสรุปว่า ในช่วงเริ่มต้นการปกครองสมัยคอมมิวนิสต์รัฐบาลจีนไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเท่านั้น แต่รัฐบาลต้องการเปลี่ยนแปลงถึงระดับโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมด้วยครอบครัว การแต่งงานจัดเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้สืบสานครอบครัวให้ขยายขนาดเรื่อย ๆ โดยหัวหน้าครอบครัวจะคัดเลือกสตรีที่ควบคุมให้อยู่ภายใต้โอวาทและกฎเกณฑ์ของครอบครัวในการเป็นสมาชิกใหม่ การแต่งงานจึงต้องกำหนดโดยหัวหน้าครอบครัวไม่ใช่เรื่องของหนุ่มสาวสองคนซึ่งมีผลทำให้รูปแบบการแต่งงานมีวิธีเดียวคือ การใช้ระบบคลุมถุงชนนั่นเอง

ประการที่2. ศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรี ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ บทบาทของสตรีด้านการศึกษา และบทบาทของสตรีด้านสังคม โดยพบว่า

บทบาทของสตรีด้านการศึกษา จะเห็นได้ว่าบทบาทของลูกคือจะต้องเชื่อฟังพ่อแม่ อยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนและยังต้องยึดหลักศรัทธาสาม และ กัลยาคุณสี่ประการ ซึ่งในเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าสตรีไม่มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาเท่ากับผู้ชาย หากจะต้องศึกษาก็จะต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เป็นผู้ชายเสียก่อน ในยุคสมัยนั้นเป็นสมัยที่ผู้ชายเป็นใหญ่มากกว่าผู้หญิง ผู้ชายจึงได้รับสิทธิมากกว่าในด้านการศึกษา และด้านอื่น ๆ ในยุคนั้นผู้หญิงที่ใฝ่ศึกษานั้นถือว่าเป็นเรื่องไร้สาระ ศึกษาไปก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร เพราะสุดท้ายแล้วผู้หญิงก็จะต้องตกลงปลงใจแต่งงานกับบุคคลที่พ่อแม่เลือกให้อยู่ดี ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัย รติรัตน์ กุญแจทอง และ กนกพร นุ่มทอง (2559) ที่ศึกษาเรื่องเตือนหญิง: วรรณกรรมสอนสตรีที่ประพันธ์ขึ้นภายใต้วัฒนธรรมขงจื๊อ ผลวิจัยกล่าวว่า เรื่องนี้เป็นวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องแรก ๆ ของจีน ซึ่งได้ประพันธ์ขึ้นโดยนักวิชาการสตรีนามปันเจา เป็นผู้ที่มีแนวคิดสนับสนุนสตรีได้รับการศึกษาแบบเดียวกับบุรุษ แต่ปันเจาก็ยังคงยึดมั่นในปรัชญาขงจื๊อที่มีแนวคิดชายเป็นใหญ่ วิจัยเรื่องนี้เลยเป็นวิจัยที่แฝงไปด้วยปรัชญาขงจื๊อ

แต่เนื่องจากว่าเนื้อหาในเรื่องนี้มีไม่ครบถ้วน จึงทำให้การประพันธ์วรรณกรรมสอนสตรีเรื่องอื่น ๆ เกิดขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติตนอย่างสมบูรณ์ให้แก่สตรีรุ่นต่อมา

บทบาทของสตรีด้านสังคม จะเห็นได้ว่าในสังคมที่ชายเป็นใหญ่นั้นแน่นอนว่าผู้หญิงไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจหรือขัดแย้งอะไรได้มากนัก ในความไม่มีสิทธิเท่าเทียมกันนี้ เนื่องจากว่าหญิงไม่มีบทบาทในการขัดแย้งอะไรมากนัก ดังนั้นเลยทำให้ผู้หญิงต้องตกอยู่ในสถานการณ์ของการจำนนต่อการแต่งงานแบบคลุมถุงชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อภิวันทน์ อดุลยพิเชษฎฐ์ (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่องสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงและผู้ชายในอดีต: ภาพสะท้อนจากวรรณกรรมเรื่องขุนช้างขุนแผน ผลวิจัยกล่าวว่า ตัวละครเอกหญิงในเรื่องนี้เป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงในกลุ่มชนชั้นที่ต้องอยู่ภายใต้ความคาดหวังทางสังคมในการสืบทอดสถานภาพทางสังคม เนื่องด้วยผู้หญิงชนชั้นล่างหรือผู้ถูกปกครองจะมีภาระและความรับผิดชอบทางสังคมที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงที่ด้อยกว่ามีสิทธิ มีอิสระ และมีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่าผู้หญิงชั้นสูง สรุปได้ว่า ลักษณะ โครงสร้างทางสังคมที่แตกต่างกันของแต่ละชนชั้น เป็นปัจจัยต่อสถานะ บทบาทและอำนาจของผู้หญิงและผู้ชายในสังคมไทยในอดีต

การศึกษาภาพสะท้อนของการคลุมถุงชนในนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ทำให้เห็นมุมมองของการแต่งงานแบบผู้หญิงโดนบังคับให้แต่งโดยที่ไม่ได้ยินยอมพร้อมใจจะแต่ง หรือเรียกอีกอย่างว่า การคลุมถุงชน โดยได้สะท้อนสังคมการคลุมถุงชนผ่านตัวละครผู้เป็นบิดาทำให้รู้สึกถึงอำนาจที่เด็ดขาด การเป็นใหญ่ที่สุดในครอบครัว และการตัดสินใจในการรับหมั้น โดยที่ไม่ถามไถ่ถึงความสมัครใจของบุตรเลย จะเห็นได้ถึงมิติของความไม่เท่าเทียมกันในความเป็นผู้ชายและผู้หญิง เปรียบกับในเรื่องจะเห็นถึงความไม่เท่าเทียมระหว่างผู้เป็นบิดากับบุตรสาวและคนในครอบครัว เนื่องจากว่าผู้เป็นบิดายังมีความคิดที่ว่าตนเป็นชายและเป็นผู้อาวุโสที่สุดในบ้าน การตัดสินใจในบ้านทั้งหมดจะต้องเป็นหน้าที่ของตน อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงการกีดกันอิสรภาพในการเลือกคู่ครองเอง ได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องภาพสะท้อนการคลุมถุงชนในนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” (梁祝) ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีประเด็นที่สมควรจะศึกษาต่อไปดังนี้

1. ควรจะศึกษากลวิธีการแปลไทยนิทานพื้นบ้านจีนเรื่อง “ม่านประเพณี” รวมทั้งการใช้ภาษาเชิงความเปรียบ

2. ควรศึกษาเรื่องการคลุมถุงชนในวรรณกรรมจีนประเภทอื่น ๆ อีก

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการคลุมถุงชนในวรรณกรรมจีนกับวรรณกรรมไทย

เอกสารอ้างอิง

ดวงพร รื่นเรืองฤทธิ์ และHuang Guomei, *“ภาพสะท้อนชีวิตรักและการแต่งงานของชาวจีนผ่านคำสแลงในแต่ละยุค,”* วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า (สาขาภาษาจีน), พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2561.

นพรัตน์ วงศ์กลธูต, *“โฆษณาทางโทรทัศน์กับบทบาทและสถานภาพของสตรีไทย,”* วิทยานิพนธ์ วารสารศาสตรมหาบัณฑิตและสื่อสารมวลชน, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

ไพรินทร์ เชื่อมจิต, *บทบาทสตรีต่อการจัดการลุ่มน้ำ,* เอกสารวิชาการ, กลุ่มวิจัยต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2546.

ไพศาล สิทธิลิขิต, *“นัยทางการเมืองของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแต่งงานในสาธารณรัฐประชาชนจีน: ค.ศ. 1949-1980,”* สารนิพนธ์ (สาขาวิชาประวัติศาสตร์), กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

รติรัตน์ กุญแจทอง และ กนกพร นุ่มทอง, *เตือนหญิง: วรรณกรรมสอนสตรีที่ประพันธ์ขึ้นภายใต้วัฒนธรรมขงจื๊อ*, วิทยานิพนธ์ (ภาควิชาภาษาตะวันตก), กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2559.

อภิวันทน์ อดุลยพิเชษฎฐ์, *สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงและผู้ชายในอดีต: ภาพสะท้อนจากวรรณกรรมเรื่องขุนช้างขุนแผน,* วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชามานุษยวิทยา), กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.